

مقدمه.....	۲
هدف از تاسیس صندوق ضمانت صادرات ایران.....	۳
انواع خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران.....	۳
انواع اعتبارات صادراتی.....	۴
بیمه اعتبار صادراتی چیست؟.....	۴
ریسک های تجاری و سیاسی تحت پوشش صندوق.....	۴
انواع پوشش های کوتاه مدت.....	۵
۱. بیمه نامه کل گردش صادرات.....	۶
۲. بیمه نامه خاص صادرات.....	۶
۳. بیمه نامه خرید دین اسناد صادراتی.....	۷
۴. بیمه نامه تضمین مطالبات بانک بابت اعتبارات اسنادی.....	۷
۵. بیمه نامه بلا اثر شدن قرارداد صادراتی.....	۸
انواع پوشش های میان و بلند مدت.....	۸
۱. بیمه نامه پوشش ضمانت نامه های بانکی بازپرداخت.....	۸
۲. بیمه نامه صدور خدمات فنی و مهندسی.....	۹
۳. بیمه نامه سرمایه گذاری.....	۹
انواع ضمانت نامه های اعتباری.....	۱۰
۱. ضمانت نامه اعتباری ریالی.....	۱۰
۲. ضمانت نامه اعتباری ارزی.....	۱۱
۳. ضمانت نامه تولیدی.....	۱۲

یکی از عواملی که همواره موجبات نگرانی صادرکنندگان را فراهم می آورد، وجود ریسک های سیاسی و تجاری در روند صادرات آنها میباشد، چرا که تحقق هر یک از این ریسک ها موجب عدم وصول وجه کالا و خدمات صادره از سوی آنها می گردد. عدم وصول به موقع مطالبات از خریداران خارجی در اغلب اوقات صادرکننده را در تنگنای مالی قرارداده و در نتیجه باعث ناتوانی در ایفای تعهدات مالی وی به اعتبار دهندگان داخلی و گاهی اوقات منجر به ورشکستگی کامل می گردد. بمنظور تشویق صادرکنندگان به توسعه فعالیت های صادراتی خود و کاهش نگرانی آنها در این زمینه و ارائه پوشش های لازم به آنها در مقابل ریسک های سیاسی و تجاری، دولت ها اقدام به ایجاد **شرکت های بیمه اعتبار صادراتی** می نمایند. این قبیل شرکت های بیمه عمدتاً وابسته به دولت و متکی به حمایت های مالی آن بوده و اغلب ریسک هایی را پوشش می دهند که معمولاً از سوی شرکت های بیمه تجاری قابل پوشش نیستند. در این راستا و بمنظور **تامین امنیت مالی صادرکنندگان ایرانی** و در نتیجه توسعه موثر صادرات غیر نفتی کشور، **صندوق ضمانت صادرات ایران بعنوان یکی از زیرمجموعه های وابسته به وزارت بازرگانی** با شخصیت مالی و حقوقی مستقل تاسیس گردید. این صندوق به پشتوانه **حمایت های مالی دولت**، علاوه بر پوشش ریسک های سیاسی و تجاری صادرات، با صدور انواع ضمانتنامه اعتباری، به تامین منابع مالی مورد نیاز صادرکنندگان نیز کمک می نماید.

از ابتدای خرداد ماه سال ۱۳۸۷، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کرمان موفق به اخذ کارگزاری (نمابندگی) به شماره پروانه ۲۳۲۶ صندوق ضمانت صادرات ایران شده و آماده سرویس دهی به صادرکنندگان محترم می باشد.

هدف از تاسیس صندوق ضمانت صادرات ایران

نیل به اهداف عالی دولت خدمتگذار در زمینه توسعه صادرات غیرنفتی از طریق:

- پوشش مطالبات صادرکنندگان از خریداران خارجی در برابر ریسک های سیاسی و تجاری با صدور انواع بیمه نامه های کوتاه، میان و بلند مدت.
- امکان تامین مالی فعالیتهای صادراتی صادرکنندگان از طریق صدور انواع ضمانت نامه های اعتباری به نفع بانک ها و موسسات اعتباری داخلی.

انواع خدمات صندوق ضمانت صادرات ایران:

۱. پوشش قراردادهای صادراتی
۲. پوشش طرح های سرمایه گذاری
۳. پوشش طرح های تامین مالی قبل و بعد از حمل
۴. ارائه خدمات مشاوره ای

انواع اعتبارات صادراتی:

- اعتبارات صادراتی کوتاه مدت (تا ۲ سال)
- اعتبارات صادراتی میان مدت (۲ تا ۵ سال)

▪ اعتبارات صادراتی بلند مدت (بیش از ۵ سال)

بیمه اعتبار صادراتی چیست؟

پوشش خطر عدم پرداخت خریدار در سررسید مقرر می باشد که می تواند در پایان دوره اعتبار (پرداخت یکباره در انتهای دوره) و یا در سررسیدهای مقرر در طی دوره اعتبار (پرداخت اقساطی دوره اعتبار) باشد.

ریسکهای تجاری و سیاسی

تحت پوشش صندوق ضمانت صادرات ایران:

ریسکهای تجاری:

- استنکاف خریدار از قبول کالای صادر شده یا خدمت انجام شده.
- عدم پرداخت بهای کالا یا خدمت در سررسید مقرر.
- عدم توانایی مالی خریدار به دلیل ورشکستگی یا اعسار یا توقف.

ریسکهای سیاسی

- بروز جنگ یا حالت جنگ.
- تیره شدن روابط و یا قطع روابط سیاسی با کشور خریدار به نحوی که در نتیجه آن ، صادر کننده موفق به دریافت مطالبات خود در سررسید آنها نشود.

- اعمال سیاستهای اقتصادی که موجب مسدود شدن مطالبات صادرکنندگان شود.
- اعمال سیاستهای مربوط به محدودیتهای وارداتی و ارزی در کشور خریدار.
- سلب مالکیت از خریدار بر اثر ملی شدن یا مصادره اموال به نحوی که موفق به دریافت مطالبات خود نشود.
- سایر عوامل خارج از حیطه اختیار صادرکننده و خریدار که به تشخیص هیات مدیره صندوق موجب عدم وصول مطالبات صادرکننده شود.

انواع پوشش های کوتاه مدت:

۱. بیمه نامه کل گردش صادرات
۲. بیمه نامه خاص صادرات
۳. بیمه نامه خرید دین اسناد صادراتی
۴. بیمه نامه تضمین مطالبات بانک بابت اعتبارات اسنادی
۵. بیمه نامه بلا اثر شدن قرارداد صادراتی

۱. بیمه نامه کل گردش صادرات

این بیمه نامه در طول اعتبار یکساله خود، کلیه صادرات صادرکننده به کشورهای مختلف را در برابر ریسکهای عمده سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار می دهد. بعبارت دیگر چنانچه در اثر بروز هر یک از ریسکهای تحت پوشش، صادرکننده ایرانی موفق به وصول مطالبات خود از خریدار خارجی نگردد، این صندوق براساس بیمه نامه صادره نسبت به جبران خسارات وارده به صادرکننده اقدام خواهد نمود.

۲. بیمه نامه خاص صادرات

بیمه نامه خاص، یک یا چند محموله صادراتی را که در قالب یک قرارداد خاص از سوی صادرکننده ایرانی برای خریدار خارجی ارسال می گردد در مقابل ریسکهای سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار می دهد. بعبارت دیگر، این بیمه نامه برای آن دسته از صادرکنندگانی صادر می شود که مایلند یک محموله خاص ارسالی برای یک خریدار مشخص را در مقابل خطر عدم دریافت وجه کالا ناشی از بروز ریسکهای سیاسی و تجاری بیمه نمایند. قبل از صدور این بیمه نامه، خریدار خارجی و بانک وی مورد اعتبارسنجی قرار گرفته و قرارداد و یا اعتبار اسنادی که قرار است تحت پوشش قرار گیرد، مورد بررسی دقیق قرار خواهند گرفت.

۳. بیمه نامه خرید دین اسناد صادراتی

این بیمه نامه به منظور پوشش ریسک عدم بازپرداخت وجه اسناد صادراتی که جهت خرید دین توسط صادرکننده ایرانی به بانکهای عامل کشور ارایه می شود صادر می گردد و بر اساس آن در صورت عدم پرداخت وجه اسناد از سوی خریدار/بانک خارجی، خسارت وارده به بانک خریدار دین اسناد، پرداخت می گردد.

۴. بیمه نامه تضمین مطالبات بانک بابت اعتبارات

اسنادی دیداری

این بیمه نامه ریسک عدم پرداخت بانک گشاینده / تایید کننده اعتبار اسنادی به بانک ایرانی را پوشش داده و بدین ترتیب، بانک ایرانی قادر خواهد بود وجه اعتبار اسنادی دیداری را در صورت عدم وجود مغایرت اسناد صادراتی با شرایط لحاظ شده در L/C، پرداخت نموده و نهایتاً منجر به تسریع روند پرداخت وجه اعتبار اسنادی دیداری به صادر کننده ایرانی گردد. (در شکل معمول، زمان مورد نیاز جهت نقد نمودن L/C دیداری، بیش از ۷ روز می باشد). میزان حق بیمه نیز با توجه به شرایط سیاسی و تجاری کشور خریدار، محاسبه و دریافت می گردد.

۵. بیمه نامه بلااثر شدن قرارداد صادراتی

این بیمه نامه خسارات ناشی از بلااثر شدن اعتبارات اسنادی و یا قراردادهای صادراتی را تحت پوشش قرار می دهد. بعبارت دیگر چنانچه در اثر بروز هر یک از ریسکهای تحت پوشش (شامل تحریم کشور خریدار و لغو مجوز واردات، تحریم کشور صادر کننده و لغو مجوز صادرات، تحریم کشور ثالث، بروز جنگ، فسخ قرارداد توسط خریدار، عدم ایفای تعهدات خریدار و عدم قبول حکم دادگاه از سوی خریدار)، خسارتی متوجه صادر کننده ایرانی گردد، خسارت وارده به وی جبران خواهد گردید مشروط بر اینکه بروز خسارت ناشی از قصور وی در ایفای تعهداتش نباشد.

انواع پوشش های میان و بلند مدت

۱. بیمه نامه پوشش ضمانت نامه های بانکی بازپرداخت
۲. بیمه نامه صدور خدمات فنی و مهندسی
۳. بیمه نامه سرمایه گذاری

۱. بیمه نامه پوشش ضمانت نامه های بانکی

بازپرداخت

عبارتست از بیمه نامه ای که جهت پوشش ریسک و اخواست ضمانت نامه های بازپرداخت صادره توسط بانکهای ایرانی به نفع موسسات تامین کننده مالی طرح های فنی و مهندسی ایرانی در کشورهای هدف صادراتی، به نفع بانکهای ایرانی صادر می گردد.

۲. بیمه نامه صدور خدمات فنی و مهندسی

این بیمه نامه همانطور که از نامش پیداست، طرحها و پروژه های ساختمانی که توسط پیمانکاران و یا شرکتهای مهندسی ایرانی در سایر کشورها اجرا می گردد و همچنین خدمات فنی و مهندسی ارائه شده از سوی آنها در خارج از کشور را در مقابل ریسکهای سیاسی و تجاری تحت پوشش قرار می دهد. عبارت دیگر چنانچه در اثر بروز هر یک از ریسکهای تحت پوشش، صادرکننده ایرانی خدمات فنی و مهندسی موفق به وصول مطالبات خود از کارفرمای خارجی نگردد،

این صندوق براساس بیمه نامه صادره نسبت به جبران خسارات وارده به صادر کننده اقدام خواهد نمود.

۳. بیمه نامه سرمایه گذاری

این بیمه نامه اصل و سود سرمایه گذاریهای میان و بلند مدت سرمایه گذاران ایرانی در کشورهای هدف را تحت پوشش قرار می دهد. عبارت دیگر شرکتها یا اشخاص ایرانی که در نظر دارند اقدام به چنین سرمایه گذاریهایی در سایر کشورها بنمایند (مثلاً یک کارخانه در کشور هدف احداث کنند) میتوانند با اخذ بیمه نامه سرمایه گذاری صندوق، فعالیتهای سرمایه گذاری خود را در مقابل ریسکهایی همچون عدم انتقال اصل و سود سرمایه گذاری، ملی شدن و یا مصادره اموال و غیره... بیمه نمایند.

به منظور پاسخگوئی بهتر به نیاز صادر کنندگان بخصوص نیازهای مالی و تامین مالی (سرمایه در گردش) صندوق همواره به دنبال طراحی محصولات مناسب بوده که در این زمینه ضمانتنامه های اعتباری یکی از انواع محصولات مورد نظر صادر کنندگان است.

انواع ضمانت نامه های اعتباری در قالب های ذیل صادر می گردند:

۱. ضمانت نامه اعتباری ریالی

۲. ضمانت نامه اعتباری ارزی

۳. ضمانت نامه اعتباری تولیدی

۱. ضمانت نامه اعتباری ریالی

بانکها و موسسات مالی داخلی که در نظر دارند با هدف تامین کسری سرمایه در گردش صادرکنندگان ایرانی و تامین مالی فعالیتهای صادراتی آنان، اقدام به اعطای تسهیلات ریالی به آنها نمایند، میتوانند از ضمانتنامه اعتباری ریالی این صندوق بعنوان وثیقه مورد نظر خود جهت تضمین بازپرداخت بموقع تسهیلات اعطایی به صادرکننده استفاده نمایند. عبارت دیگر، براساس این ضمانتنامه، صندوق ضمانت صادرات ایران مسئول پرداخت خسارات وارده به اعتبار دهنده (ذینفع ضمانتنامه) در صورت عدم بازپرداخت تسهیلات دریافتی توسط مدیون (صادرکننده) در سررسید مقرر میباشد. قبل از صدور این ضمانتنامه، اعتبار صادرکننده (اعتبار گیرنده) مورد ارزیابی قرار گرفته و براساس نتایج بدست آمده از اعتبار سنجی حداقل وثایق ممکن از وی اخذ می گردد. ضمناً با توجه به مدت اعتبار، درصدی نیز بعنوان کارمزد از صادرکننده دریافت می شود.

۲. ضمانت نامه اعتباری ارزی

بانکها و موسسات مالی داخلی معمولاً جهت اعطای تسهیلات ارزی به صادرکنندگان ایرانی از ایشان درخواست وثایق مناسب می نمایند

که اغلب اوقات تهیه و ارائه نوع و میزان وثیقه درخواستی خارج از توان صادرکنندگان می باشد. در چنین مواردی ضمانتنامه اعتباری ارزی این صندوق میتواند جایگزین مناسبی برای وثایق درخواستی از سوی اعتبار دهنده باشد. بعبارت دیگر، این ضمانتنامه که به نفع اعتبار دهنده صادر میگردد، وی را در مقابل ریسک عدم بازپرداخت بموقع تسهیلات از سوی مدیون (صادرکننده ایرانی) پوشش می دهد. بدین ترتیب در صورت عدم بازپرداخت بموقع تسهیلات ارزی دریافتی، این صندوق نسبت به پرداخت خسارت وارده به اعتبار دهنده اقدام خواهد نمود. قبل از صدور این ضمانتنامه، اعتبار صادرکننده (اعتبار گیرنده) مورد ارزیابی قرار گرفته و براساس نتایج بدست آمده از اعتبار سنجی حداقل وثایق ممکن از وی اخذ می گردد. ضمناً با توجه به مدت اعتبار، درصدی نیز بعنوان کارمزد از صادرکننده دریافت می شود.

۲. ضمانت نامه اعتباری تولیدی

ضمانت نامه اعتبار تولیدی سند تعهدآوری است که بعنوان وثیقه مورد درخواست تولیدکننده (مضمون له) و جهت تضمین تعهدات صادرکننده (مضمون عنه) به منظور خرید نسبه کالای تولید شده برای صدور، از سوی صندوق (ضامن) به نفع تولیدکننده صادر می شود تا ایشان به پشتوانه این وثیقه مطمئن، کالای تولیدی خود را با شرایط بازپرداخت مدت دار در اختیارصادرکننده جهت صادرات

قرار دهند و بدین وسیله زمینه صدور کالای تولیدی به بازارهای صادراتی بدون تبادل وجه نقد فراهم شود. با استفاده از این پوشش ضمانتی، صادر کننده امکان می یابد که فارغ از نگرانی تامین مالی سرمایه در گردش لازم و بدون تحمل هزینه سود تسهیلات بانکی، به صورت نسبی اقدام به خرید کالای صادراتی نموده و پس از فروش آن در بازار هدف صادراتی، مبادرت به تسویه دین با تولید کننده کالا نماید. در صورت عدم پرداخت به موقع دیون تحت پوشش ضمانت نامه توسط صادر کننده و بر اساس اعلام خسارت تولید کننده در سررسید، صندوق نسبت به پرداخت خسارت اقدام خواهد نمود. صدور این نوع ضمانت نامه بر اساس قرارداد بین تولید کننده و صادر کننده برای تهیه اعتباری کالا به منظور صادرات صورت می گیرد. این نوع ضمانت نامه ضمن فراهم آوردن زمینه صدور کالاهای ایرانی، باعث تعامل بیشتر بخش های تولیدی و تجاری شده و فعال سازی مزیت های موجود در بخش تولید و اشتغال افزون تر به منظور صادرات با حمایت صندوق را در بر خواهد داشت.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با سرکار خانم سعید مدیر دفتر
کارگزاری صندوق ضمانت صادرات ایران در محل اتاق بازرگانی و
صنایع و معادن کرمان با شماره تلفن ۰۳۱۴-۳۲۱۴۷۱۸۷۵ یا
نمابر ۰۳۱۴-۳۲۱۴۵۳۱۴۶۵ تماس حاصل فرمائید.